

Det kongelige Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

30.april 2010

Innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Norges Bilbransjeforbund (heretter NBF) viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 07.01.10 og ønsker å benytte oss av muligheten til å sende en høringsuttalelse.

NBF erkjenner at det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (EQF) er etablert og at det skal være et verktøy for å kunne sammenlikne ulike lands utdanningssystemer og kvalifikasjoner. NBF ser samtidig behovet for å problematisere formålet og eventuelt nytteverdien av å etablere et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, hvis dette skal avvike fra det europeiske rammeverket. Dette omtales nærmere under høringens tema 2.

I høringsbrevet ber departementet høringsinstansene spesielt uttale seg om følgende problemstillinger:

Tema 1 – Problemstillinger knyttet til livslang læring og mobilitet

Tema 2 – Problemstillinger vedrørende læringsutbyttebeskrivelser (deskriptorer) og

Tema 3 – Problemstillinger vedrørende nivåplassering

Tema 1 – Problemstillinger knyttet til livslang læring og mobilitet

NBF vurderer systemet til at det kan fremme mobilitet mellom landene. Det vil kunne si noe om nivåplasseringen av utdanningssystem, og hvor de ulike gradene plasseres, og rangeres i forhold til hverandre.

NBF kan vanskelig se at systemet slik det presenteres i denne høringen, egner seg til noe annet enn plassering av formell kompetanse. NBF anser livslang læring til å omfatte både formal- og realkompetanse. EQF skal etter pkt. 12 i henstillingen også inkludere realkompetansevurdering, noe som også fremgår av høringsbrevets kulepkt. 2 side 2. Måten dette ivaretas, slik vi tolker høringsbrevet, er gjennom konvertering av realkompetanse til det formelle utdanningssystemet.

Hvis realkompetanse skal ha en målbar verdi gjennom deskriptorene og uavhengig av det formelle utdanningssystemet, ser vi ikke at dette er ivaretatt slik saken nå fremmes. En svakhet ved læringsutbyttebeskrivelsene er at de kun baserer seg på formell utdanning. Det åpnes ikke for realkompetanse i form av uformell påbygging på fag/svennebrev. Dette vil for mange gjøre systemet mindre interessant, når det i realiteten ikke tar høyde for det NBF forstår med livslang læring, herunder ulike typer av etter- og videreutdanning (EVU).

NBF tror EQF kan fungere som et godt utgangspunkt for plassering av formell kompetanse både horisontalt og vertikalt og gjennom dette fremme mobilitet.

Tema 2: Problemstillinger vedrørende læringsutbyttebeskrivelser (deskriptorer)

For å kunne diskutere læringsutbyttebeskrivelser må vi bestemme om vi skal ha et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, og om dette skal avvike fra EQF. Det er vesentlig at formålet med et slikt rammeverk defineres i forkant av deskriptorene. Særlig er dette viktig om det skal avvike fra EQF, jf diskusjonen om ulik nivåplassering av norske fagbrev.

NBF deler departementets syn på at læringsutbyttebeskrivelsene er for detaljerte. En utfordring kan være at man på bransjenivå jobber for å passe inn i matrisen heller enn en fagbeskrivelse.

For å oppnå noen av de målene for høringen er det mulig det er nødvendig med mer dokumentasjon. For eksempel en skriftlig sentralgitt prøve i tillegg til fag-/svenneprøven for å dokumentere teoretisk kunnskap. Arbeidet med gjennomgående dokumentasjon er også relevant med hensyn til lettere å kunne gjennomføre en realkompetansevurdering.

Tema 3 – Problemstillinger vedrørende nivåplassering

NBF ser det som hensiktsmessig at alle fagbrev legges på nivå 4. Om man skal splitte og fordele fag- og svennebrev på forskjellige nivåer vil kvalifikasjonsrammeverket ha en annen effekt enn det som var tiltenkt. Det vil få det norske utdanningssystemet til å fremstå mer fragmentert og uoversiktlig enn hva som er tilfelle. I Soria Moria 1, ble det foreslått at alle skulle være studieforberedt med videregående opplæring. Dette har blant annet åpnet for Y-vei løp innen en rekke yrkesfag. Diskusjonen om nivåplassering slik den nå foreligger, kan føre oss bakover heller enn fremover, hva gjelder anerkjennelse av yrkesfaglig utdanning. Det vil også gjøre det vanskeligere for norske fagarbeidere å reise ut og for utenlandske å komme til Norge. Bilbransjen i Norge ser behovet for å kunne benytte utenlandske fagarbeidere for å få dekket et arbeidskraftbehov. Å legge enkelte norske fagbrev på et høyere nivå vil byråkratisere og hemme mobiliteten og benyttelse av utenlandske fagarbeidere.

NBF oppfatter noe av hensikten med å opprette et europeisk kvalifikasjonsrammeverk er å gjøre utdanningssystemet oversiktlig og kompatibelt for utenforstående. Skal nivåplassering opp som et tema i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk må sektorer og bransjer involveres på en annen måte med utgangspunkt i sektorvist samarbeid over landegrensen.

Med vennlig hilsen

Håvard A. Mathisen
Opplæringsleder
NORGES BILBRANSJEFORBUND

